

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Vita Venerabilis Arnesti, (vulgò Ernesti) Primi Archiepiscopi Pragensis

Balbín, Bohuslav

Pragæ, 1664

§. 2. Superiorum Argumentorum confutatio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42763

§. 2. Superiorum Argumentorum
confutatio.

Nam quod de *styli diversitate* dicitur, leve id quidem omnino videtur, & debile: aliter enim laudationem, aliter humiles preces, & confessionem criminis scribimus; stylus res, non res stylum sequuntur; adde quod Laudes Beatissimæ Matris ab *Arnesto* fortasse florente ætate in Gallia, in primo honorum cursu, in summi Pontificis Aula, quæ etiam languentia & jacentia ingenia potest & solet excitare, aut primis Pontificatus Annis elucubrata fuerunt; at *Narratio visionis*, sene jam *Arnesto* & moriente, ab intermortuis ejus vocibus, aut gemitu potiùs, excepta est. Quis tum verba quærat & eligat, cum de vita res est? vel ætas ipsa quantum deterere de florido dicendi genere, & addere judicio solet? Notavit id ante me pridem in *Tacito* prudentissimo Scriptore *I. Lipsius*, vir prudentiâ & scientiâ magnus: nam *historias Taciti* floridas, diffusas, ac velut uno canali fluentes, *Annales* contra siccos authoris ætate, contractosque videmus; id quod de seipso *Lipsius* alibi fatetur: nam quæ juvenis scripsit, *ad Ciceronem*; quæ senex, *ad Senecam* curtosque illos Scriptores, accedunt. *Est sua*, ait *Quintilianus*, *etiam studijs infantia*; adducitque *Domitij Afri* exemplum, quem, olim Romani fori Principem, cum senex diceret, ridebant & deserebant auditores; *quare*, ait *Quintilianus*, *antequam in has ætatis insidias deveniat, senex Orator, receptui canat, & ad portum integrâ nave perveniat*. Quod si *Arnesti* ipsius stylum conferamus; quis non videt ab eadem diversitate styli *Arnesti* quoque *Statuta* oppugnari? quæ tamen ab eo edita & scripta mille testimonijs constat. Nam ea ab hac morientis narratione longiùs, quàm homo sanus ab ægroto & moriente distat. Ruit deinde omne argumentum, si dicimus (ut multi mecum sentiunt) narrationem ab *Arnesto Latine* scriptam nomine, sed *Bohemice* ad Concionem inprimis vulgatam, in latinum deinde sermonem translata; vide ea quæ *L. 1. C. 6.* sunt allata.

Diversitas
styli læpe in
eodem Au-
thore nota-
tur.

*Tras. ad lib. 1.
histor. Taciti.*

*Lips. pref. ad
Libros variar.
lection.*

*Quintil. lib. 1.
Insti. C. 1. &
lib. 12, C. 25.*

In Notis.

E e e.

Ab.

Ab Antiquitate (id enim alterum obijciebatur) nihil ea de re nobis traditum, nemo mirabitur, quisquis eorum temporum negligentiam, *Arnesti* item humilitatem, latendique studium cogitavit, quo uno omnia argumenta possunt deleri; nam si latere voluit, quis prodidisset? neq; tamen Scriptores negant, etsi universim omnia, nihil speciatim expresserint. *Dubravius* Olomucensis Episcopus multa scripsisse *Arnestum* innuit, idque ipsum vitæ Scriptor, aliique certatim indicant. Quis longam illam de *sanctarum Reliquiarum cultu ac veneratione* tractationem ab *Arnesto* prodijisse suspicari poterat? neque vitæ Scriptor id tradidit, & cæteri siluere; *Lupacius* unus, inter Manuscripta versatus egregiè, nominavit Authorem. *Statuta* ipsa *Arnesti* pulcherrima latebant, nisi *Pontanus*, Decanus Pragensis Ecclesiæ, tribus Exemplaribus eruta typis edidisset. Et sanè in rebus antiquis difficilis est probatio: Bibliothecas adi, & nega hunc vel illum Libri, quem videris, authorem (de minùs celebri Scriptor loquor) equidem etsi maximè vellem, tamen tibi ex antiquitate evidenter authorem probare non possem.

In Belgio exemplar aliquod haberi quis miretur? à *Canonico ad monachos Regularibus*, ut respondet *R. P. Georgius Crugerius*, ob communia religionis, scientiæ, & virtutis studia Belgio illatus est liber. Quàm sæpe nos ipsi in Bibliothecis manuscriptos libros vidimus, & mirati sumus, qui *Coloniam*, *Herbipolim*, *Hamburgum*, in *Italiam*, *Belgium*, *Galliam*, atque etiam *Daniam* & *Angliam* pertinebant! *Pragenses* certè Libri, bello nupero translati, nunc forsitan in *Suecia* leguntur.

Cur Gallicis vocibus Marialis auctor utatur? *C. 8. Marialis & Cap. 55. & L. 100.* Jam illud quoque de *Gallicis appellationibus & vocibus* facile decutimus; paucissimas enim, & vix tres hujusmodi appellationes invenias; & quamvis *Gallicè* loqueretur, quid mirum? in Aula Summorum Pontificum, qui eo sæculo ex *Gallis* forè legabantur, vixerat, *Galliam* sæpius peragrârat, *Avenionem* in suis & *Cæsaris Caroli* negotijs Legatus toties adierat, in illius Aula (*Caroli*) versabatur, qui, in *Gallia* educatus, Gallos amabat, atque ex *Gallorum* Regum sanguine Conjugem primam in Matrimonio habebat.

habebat. Erant denique tum *Gallica in Aulis secula*, Gallici mo-
res placebant, vocibus Gallicis omnia resonabant. Quòd verò
de Parisina *Domine Nostra* Ecclesia scripsit, quam omnibus alijs
per Galliam præfert, exempli instar, nihilque amplius habet:
non secus ac si quis (etiam qui Italiam non vidit) diceret: mul-
tas præstantes in Italia Ecclesias reperiri, sed unam Vaticanam,
omnibus eminere; ita à DEI Matre omnes filias hominum pub-
ehritudine superari. Deinde si tam levi conjecturâ duceris, eâ-
dem operâ *Anglum* authorem efficies, qui Londinum commen-
dârit, & *Anglos Richardum de S. Victore & Hugonem* maximis
semper laudibus prosequatur.

C. 150

C. 19. Marial.

C. 140. C. 150.

Ad id, quòd DEI filium *claustralem*, utque loquitur, *Celli-
tam* facit, facile respondetur, tum argumenti similitudine, tum
amoenissimi ingenij mobilitate perductum, ut id probaret: cum
enim toties Ecclesiam canentem audiret: *Clastrum MARIE*
Virginis subijisse DEUM; & *Marris clausulâ* contineri: quid
propius ingenioso Antistiti occurrere potuit, quàm JESVM in
claustrum venientem, parvum, ut vocat, Novitium fuisse? Quam-
quam, cum *Arnestus* Ordinum Sacrorum peritissimus habere-
tur, cum Jura calluerit, cum tot Cœnobia condiderit, atq; etiam
Religiosam vitam amplecti sæpius cogitârit, quis eum tam igna-
rum fuisse existimet, ut neque quid *Clastrum*, quid *Professio*, ne-
que quid *Capitulum* sit, intelligeret?

§. 3. Arnestus Libri Marialis Au- thor affirmatur.

HActenus, quæ adversus *Arnestum* obijci possunt; in qua
sententia diu me quoque fuisse, aut dubitasse, dissimulare
non possum. At ubi librum semel atque iterum diligenter evol-
vi, socijs etiam ad laborem assumtis, si vel minimum lucis radi-
um videre possemus, unde agnosceremus authorem; auditis de-
nique tot Lectoribus, meque ipso in consilium adhibito, mutavi
sententiam, cœpique credere *Arnesti* ingenio sine dubio *Mariale*

E e e 2

debe-